

Beleidsregel Vergoeding raadplegen raadsman voorafgaand aan of bij het politieverhoor van de Raden voor rechtsbijstand te Amsterdam, Arnhem, Den Haag, 's-Hertogenbosch en Leeuwarden

Vastgesteld door de Raden op 26 januari 2010

Overwegende dat in artikel 7, onderdelen a en b, van de Wet op de rechtsbijstand is bepaald dat de Raden tot taak hebben zorg te dragen voor de organisatie en de verlening van rechtsbijstand; alsmede dat op grond van artikel 7a van deze wet de Raden gezamenlijk regels stellen met het oog op de technische en organisatorische uitwerking van de verlening van rechtsbijstand en mediation;

Overwegende dat het gewenst is dat de Raden een beleidsregel vaststellen waarin zij aangeven op welke wijze zij gebruik zullen maken van de mogelijkheid om op grond van artikel 4:23, derde lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht individuele subsidiebesluiten te nemen om bij hen ingeschreven raadslieden een vergoeding toe te kennen voor het verlenen van rechtsbijstand voorafgaand aan het politieverhoor van verdachten in strafzaken en het verlenen van rechtsbijstand tijdens het politieverhoor van strafrechtelijk jeugdigen en personen die naar het oordeel van de opsporingsambtenaar zijn aan te merken als persoon met een kennelijk verstandelijke beperking of cognitieve functiestoornis, niet zijnde piketzaken als bedoeld in artikel 23 van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000;

Gelet op de brief van 15 april 2009 (Kamerstukken II 2008/09, 31 700 VI, nr. 17) en de brief van 15 december 2009 (Kamerstukken II 2009/2010, 32 123 VI, nr. 77) die de Minister van Justitie aan de Tweede Kamer heeft gezonden;

Besluiten de Raden de volgende beleidsregel vast te stellen:

Artikel 1

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- a. aangehouden verdachte: personen die door de politie zijn aangehouden op verdenking van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten en nadien worden verhoord;
- b. raadslieden: advocaten die door de Raad voor rechtsbijstand zijn ingeschreven voor het strafpiket;
- c. consultatiebijstand: het verlenen van rechtsbijstand aan de aangehouden verdachte voorafgaand aan het eerste inhoudelijke verhoor door de politie aangaande diens betrokkenheid bij een strafbaar feit;
- d. verhoorbijstand: het verlenen van rechtsbijstand tijdens het verhoor door de politie aan aangehouden verdachten die ten tijde van het plegen van het vermeende strafbare feit tenminste 12 jaar zijn en op dat moment de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

Artikel 2

1. Deze beleidsregel heeft betrekking op:
 - a. de toekenning van een forfaitaire vergoeding aan raadslieden die gedurende maximaal 30 minuten consultatiebijstand hebben gegeven aan een aangehouden verdachte;
 - b. de toekenning van een forfaitaire vergoeding aan raadslieden die verhoorbijstand hebben geboden aan aangehouden verdachten die ten tijde van het plegen van het vermeende strafbare feit tenminste 12 jaar zijn en op dat moment de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

Artikel 3

1. De forfaitaire vergoeding die op grond van deze beleidsregel kan worden toegekend bedraagt:
 - a. voor het verlenen van een consultatiebijstand: 0,75 punt
 - b. voor het verlenen van verhoorbijstand: 1 punt,
 - c. voor het verlenen van verhoorbijstand ingeval sprake is van een verdenking van daderschap als bedoeld in art. 47 Wetboek van Strafrecht van een voltooid misdrijf als bedoeld in titel XIX (Misdrijven tegen het leven gericht): 4 punten, zoals bedoeld in artikel 2 Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000.
2. De vergoeding voor het verlenen van consultatiebijstand wordt niet toegekend als de aangehouden verdachte in verzekering wordt gesteld. In dat geval is de vergoeding voor consultatiebijstand reeds verdisconteerd in de reguliere piketvergoeding.

Artikel 4

De gereisde kilometers die in het kader van het verlenen van consultatiebijstand of verhoorbijstand zijn gemaakt, worden vergoed overeenkomstig het bepaalde in artikel 25, derde lid Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000.

Artikel 5

Indien de consultatiebijstand is verleend op een zaterdag, zondag, een algemeen erkende feestdag of een bij of krachtens de Algemene termijnenwet met algemeen erkende feestdagen gelijkgestelde dag, en daarvoor een vergoeding als bedoeld in artikel 3 eerste lid aanhef en sub a. wordt toegekend, wordt aanvullend 0,5 punt toegekend.

Artikel 6

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 april 2010 en geldt voor piketzaken waarin de eerste verrichting op of na 1 april 2010 is gedaan.

Artikel 2 van de Interim-regeling strafpiket d.d. 22 september 2009 blijft van toepassing op piketzaken waarin de eerste verrichting voor 1 april 2010 is gedaan.

Toelichting

Als gevolg van de uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in onder meer de zaken Salduz (NJ 2009, 214) en Panovits (NJ 2009, 215), alsmede als gevolg van uitspraken van de Hoge Raad van 30 juni 2009 (LJN BH3079, BH3081, BH3084) is het noodzakelijk om een regeling vast te stellen en uit te voeren die erin voorziet dat de verdachte na aanhouding voorafgaand aan het verhoor door de politie een consulterend gesprek kan hebben met een raadsman. Ingeval van strafrechtelijk jeugdigen zal tevens moeten worden voorzien in een regeling op grond waarvan een raadsman het verhoor van de verdachte kan bijwonen.

Deze regeling is tijdelijk en zal gelden tot dat het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 is aangepast. Dit zal naar verwachting het geval zijn in het voorjaar van 2010. De Minister van Justitie heeft bij brief van 15 april 2009 (Kamerstukken II 2008/09, 31 700 VI, nr. 17) aan de Tweede Kamer uiteengezet dat de arresten van het EHRM nopen tot

aanpassing van de wettelijke regeling op het punt van het informeren over en het verschaffen van rechtsbijstand aan verdachten voorafgaand aan het politieverhoor. Naar aanleiding van de arresten van het EHRM en de HR heeft het College van procureurs-generaal een tijdelijke interne werkinstructie opgesteld die erop neerkomt dat de verdachte pro-actief wordt gewezen op zijn rechten, waaronder het recht op bijstand van een raadsman. De tijdelijke interne werkinstructie van het College en de daarop geënte Nieuwsbrief d.d. 9 september 2009 van de Raden voor rechtsbijstand, voorzagen in gebruik van - indien wettelijk mogelijk - de in verzekeringstelling ingeval een verdachte gebruik wilde maken van zijn recht op consult van een raadsman. De minister heeft in zijn brief van 15 april 2009 aangegeven dat gebruik van deze provisorische regeling zo kort mogelijk moet worden gehouden om de opsporing niet te belemmeren en het aantal in verzekeringstellingen beperkt te houden. In vervolg op de brief van 15 april informeert de Minister van Justitie in een brief van 15 december 2009 (Kamerstukken II 2009/2010, 32 123 VI, nr. 77) de Tweede Kamer nader over de uitwerking van de gevolgen van de arresten van het EHRM en de HR. Hij kondigt de voorbereiding van een wetsvoorstel aan waarin een definitieve regeling wordt opgenomen en hij deelt mede dat in afwachting van de beoogde wettelijke regeling een tijdelijke regeling nodig is die in de plaats komt van de interne werkinstructie van het College en de Nieuwsbrief van de Raden, met als doel te vermijden dat meer dan nodig is gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot in verzekeringstelling. De Aanwijzing van het College creëert voor de aangehouden verdachte de mogelijkheid van een consult van een raadsman, zonder dat daartoe in verzekeringstelling nodig is.

De brief van 15 december 2009 van de minister van Justitie vormt aanleiding voor de Raden voor deze beleidsregel die gebaseerd is op artikel 4:23, derde lid, onder a, van de Algemene wet bestuursrecht om aan bij haar ingeschreven raadslieden vergoedingen toe te kennen, vooruitlopend op de wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000.

Gelet op de arresten van het EHRM en de HR en gelet op genoemde brieven van de minister heeft het College per 1 april 2010 de ‘Aanwijzing rechtsbijstand politieverhoor’ vastgesteld, waarin de werkwijze is vastgelegd die door de politie moet worden gevolgd als sprake is van een aangehouden verdachte die zal worden verhoord. Deze Aanwijzing richt zich tot opsporingsambtenaren en houdt onder meer in dat op verzoek van de aangehouden verdachte voorafgaand aan het eerste inhoudelijke politieverhoor een raadsman voor consultatie kan worden opgeroepen die binnen twee uur aanwezig moet zijn om gedurende maximaal 30 minuten met de verdachte te spreken.

Gelet op de Aanwijzing van het College regelen de Raden in deze beleidsregel dat de advocaat die 0,5 uur consult geeft een vergoeding krijgt van 0,75 punt. Op grond van deze beleidsregel kunnen de Raden voor rechtsbijstand vanaf 1 april 2010 o.g.v. art. 4:23, derde lid, onder a, Algemene wet bestuursrecht individuele subsidiebesluiten nemen om de bij hen ingeschreven raadslieden per geval een vergoeding toe te kennen. De vergoeding voor consultatiebijstand wordt niet gegeven (dan wel ingetrokken) als de verdachte (direct) in verzekering gaat. Dan krijgt de advocaat op basis van de bestaande wettelijke regeling immers al 1,5 punt, wat voldoende is voor consult en bijstand. Deze beleidsregel vervalt zodra het Besluit vergoedingen rechtsbijstand is aangepast (komend voorjaar).

De nadere regeling van de relatie tussen Raad voor rechtsbijstand en advocaat staat in de (straf)piketregeling(en) van de raden¹.

¹ De piketregelingen ten behoeve van het experiment ‘Pilot advocaat bij politieverhoor’, dat in de politieregio’s Amsterdam-Amstelland en Rotterdam-Rijnmond voor onderzoeksdoeleinden wordt gehouden bij voltooide levensdelicten, blijven voor de duur van het experiment van toepassing. Indien van toepassing prevaleren de in die regelingen opgenomen regels boven deze beleidsregel.